

TÍTOL: ESTUDI DE LES ACTITUDS DELS ESTUDIANTS DE SECUNDÀRIA DE MENORCA VERS LA VIOLÈNCIA I LA IGUALTAT DE GÈNERE

Aquest estudi és una iniciativa de la Direcció Insular de Benestar Social del CIM, ha través del Centre Assessor de la Dona, i ha comptat amb la col·laboració de la Direcció Insular de Treball i Formació.

OBJECTIU DE L'ESTUDI:

- L'objectiu de l'estudi és conèixer les opinions, creences i actituds dels joves de Menorca sobre qüestions referides al gènere i a la violència.
- La informació obtinguda ens permet, per una banda, conèixer la realitat de la nostra illa, i per l'altra, pot servir per a preveure les possibles actuacions preventives de violència o que afavoreixin la igualtat de gènere que s'haurien de realitzar a Menorca.

DESCRIPCIÓ DE L'ESTUDI:

L'estudi ha consistit en la realització d'una enquesta en el centres educatius de secundària de Menorca. Han contestat l'enquesta estudiants de quart d'ESO, primer i segon de Batxillerat, cicles formatius de grau mitjà i superior, i alumnes de garantia social.

El treball de camp s'ha realitzat entre els mesos de febrer i maig (ambdós inclosos). I en total s'han realitzat 1135 enquestes.

El qüestionari estava format per 47 preguntes: 40 eren afirmacions sexistes i que justificarien la violència, mentre que la resta estaven enfocades en sentit contrari. Els estudiants, en cada cas, havien de mostrar el seu acord o desacord amb cadascuna de les preguntes. Per això les havien de puntuar entre 1 (mínim acord o màxim desacord) i 7 (màxim acord).

L'anàlisi de les informacions s'ha realitzat en quatre blocs:

1. creences sexistes sobre diferències psicosocials i justificació de la violència com a reacció
2. creences sobre la fatalitat biològica dels sexisme i la violència
3. Conceptualització de la violència domèstica com a problema privat i inevitable
4. Valoració de l'accés de la dona al treball remunerat fora de la llar i a llocs de poder i responsabilitat

CONCLUSIONS:

- Un 53,13% dels enquestats són dones, i un 46,26% homes. Pel que fa a les edats, majoritàriament (un 84,3%) tenen entre 15 i 17 anys.
- La conclusió principal que podem extreure és positiva, ja que hi ha un rebuig general i majoritari dels estudiants de secundària de Menorca (al voltant del 80%) cap a les desigualtats i la violència de gènere (factor 1), així com la consideració que la violència dins la parella no és un problema particular i privat, sinó que és social (factor 3). També es valora positivament l'accés de la dona al treball remunerat (factor 4).
- Tot i que en determinades qüestions trobem que els enquestats es refereixen a la biologia per a justificar algunes situacions, i que persisteixen actituds envers a la divisió de rols tradicionals entre dones i homes, en general els resultats també poden considerar-se positius (factor 2).
- Analitzant les dades tenint en compte la variable sexe, veiem que hi ha una proporció elevada de dones que tenen unes opinions més definides que els homes en contra de la violència i de les desigualtats de gènere.

Factor 1: Creences sexistes sobre diferències psicosocials i justificació de la violència com a reacció

Aquest factor analitza les creences sexistes que transmeten les discriminacions de gènere, la superioritat dels homes sobre les dones, i la justificació de la violència com a característica masculina. Els resultats més destacats són:

- Es continuen associant certs trets socials de les persones a efectes de la naturalesa: un 25% dels joves considera que la dona, per naturalesa, és més feble i es deprimeix més que els homes. A als homes se'ls assignen les característiques de la força i la valentia (així ho manifesten el 28,3% de dones i un 41,7% dels homes enquestats)
- Pel que fa a habilitats com la conducció del cotxe, hi ha un 20% dels enquestats que consideren que els homes ho fan millor (dels homes, hi ha un 40,2% que opinen en aquest sentit).
- També és molt present la divisió de rols entre dones i homes:
 - Hi ha un grup (10-15%) que considera que la principal responsabilitat de la dona és tenir cura de la família i el treball domèstic, i que la seva incorporació al mercat laboral ha portat a un empitjorament de la qualitat de vida.
 - L'home ha d'assumir les principals decisions familiars, o que l'home ha de guanyar més que la dona per a l'estabilitat de la parella,...
 - Hi ha jocs propis del gènere masculí i propis del gènere femení (un 20% considera que els al·lots no haurien de jugar amb nines)
- Al voltant del 10% dels justifiquen la violència com a reacció: si una dona és agredida alguna cosa deu haver fet, ella ho ha provocat. No obstant el percentatge augmenta fins el 15% (un 7,6% de les dones i un 23,5% dels homes) quan es

tracta de culpar a les dones que han estat víctimes d'un acte violent. En aquests casos elements com el seu comportament o la seva vestimenta, o bé les zones per on es movia la dona no eren les adequades. així, la dona seria la culpable del que li ha passat, i l'agressor queda eximit de la responsabilitat dels seus actes.

Factor 2: Creences sobre la fatalitat biològica del sexisme i la violència

En aquest factor analitza les atribucions que es fan a l'origen biològic, a la naturalesa humana, de les creences que sobre les dificultats existents per superar el sexisme i a la violència, i per tant que són característiques permanents. Els resultats són:

- Entre el 20 i el 30% consideren que l'existència de la violència contra les dones ve donada per les diferències biològiques. Per tant, la violència seria inevitable, i existiria al llarg de la història.
- Es detecta una persistència de la divisió dels rols tradicionals entre el pare i la mare, i que es troba argumentada per diferències biològiques entre dones i homes. Algunes dades interessants són:
 - Un 20% considerarien que la dona és la principal responsable de tenir cura dels fills/es i realitzar el treball domèstic, deixant el treball remunerat en un segon lloc.
 - Més del 50% dels enquestats consideren que la dona, per naturalesa, està més capacitada que l'home per a tenir cura d'un nadó

Factor 3: Conceptualització de la violència domèstica com a problema privat i inevitable

Aquest factor fa referència directa a la violència envers la dona, restant-li importància o conceptualitzant-la com a problema privat, que no ha de sortir de l'entorn familiar. Els resultats més destacats són:

- Majoritàriament (gairebé el 80%) considera que la violència de gènere és un problema social, que s'ha de fer visible, i que no s'ha quedar tancat en l'àmbit de la família. No obstant, el 20% restant, a més de considerar-la un assumpte privat, també creu que s'està donant massa importància al tema.
- Al voltant del 15% dels enquestats consideren que els homes agredeixen per naturalesa. Per tant, si agredeixen per instints biològics, aquesta violència no seria evitable.

Factor 4: Valoració de l'accés de la dona al treball remunerat fora de la llar i a llocs de poder i responsabilitat

En aquest factor s'analitza la valoració que es fa de la incorporació de la dona a l'àmbit públic i al treball remunerat. Destaquem els següents resultats:

- Tot i que en general es valora l'accés de la dona al treball remunerat, al voltant d'un 20% dels enquestats no valoren la importància que això té per a la seva independència (econòmica i personal). Encara hi ha qui pensa que per a una dona tenir un treball remunerat és una activitat secundària (el primer és la família)
- Promocionar, des de l'administració pública, la participació de la dona en la política o altres àmbits socials dóna lloc a una divisió d'opinions confrontades.